

Inhoud wijzigingen van de Wgr: Interactief gesprek over de mogelijke keuzes

Keuzemogelijkheden bij implementatie van de Wgr

22 maart 2023

Florian Theissen (PROOF Adviseurs) stelt vragen aan Rob de Greef en aan de zaal

Inhoudelijke thema's met keuze

Wijzigingen met een keuze	
Zienswijze over specifieke besluiten van het bestuur	Art. 10 lid 6 Wgr
Participatie van inwoners en belanghebbenden	Art. 10 lid 7 en 8 Wgr
Actieve informatieplicht door bestuur	Art. 17 Wgr
Gemeenschappelijke adviescommissie (NB: alleen mogelijk voor openbare lichamen, dus niet voor een bedrijfsvoeringsorganisatie of een gemeenschappelijk orgaan)	Art. 24a Wgr
Evaluatie van de GR	Art. 11 Wgr
Voorwaarden en gevolgen van uittreding, waaronder de gevolgen van de rechtspersoon en voor het vermogen van de gemeenten waarvan bestuursorganen deelnemen.	Art. 9 Wgr

Stellingen

- Stelling 1:** Je kunt het beste alle mogelijke instrumenten samen gebruiken – zienswijze op bestuursbesluiten, actieve informatieplicht, raadsadviescommissie en participatie. Dubbel genaaid houdt beter, volop kiezen voor democratische legitimiteit!
- Stelling 2:** Als je kiest voor een raadscommissie en voor burgerparticipatie en raadsleden en burgers zijn het oneens over een bepaald onderwerp bij een samenwerkingsverband, moet je altijd luisteren naar de burgers, want dat geeft het meeste democratische legitimiteit!
- Stelling 3:** Zienswijze op bestuursbesluiten en raadsadviescommissie is dubbel op! Of je vraagt het aan een afvaardiging van raden of aan alle raden zelf!
- Stelling 4:** Actieve informatieplicht, participatie, zienswijze en raadsadviescommissie moet je alleen kiezen bij samenwerkingsverbanden die beleidsintensief zijn niet bij heel technische samenwerkingsverbanden!
- Stelling 5:** Doorgaans is uittreding zo duur en ondoorzichtig dat de meeste deelnemers uit risico-mijding maar gewoon deelnemer blijven, al willen ze weg!
- Stelling 6:** Evaluatie van een GR is een wassen neus en verkwisting van gemeenschapsgeld, de kalkoen evalueert het kerstdiner!

Proces gewijzigde Wgr: regionale samenwerking bij implementatie

1. Doelstelling van de procesbegeleidingsgroep i.o.

22 maart 2023

Gerdo van Grootheest (burgemeester van Culemborg/kring van burgemeesters)

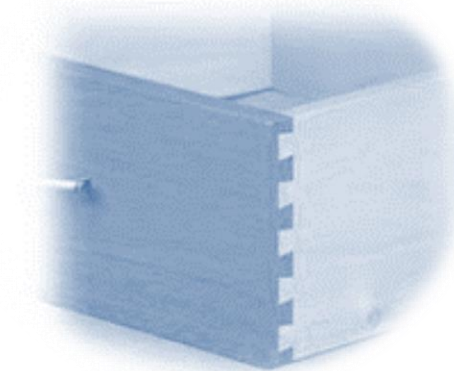
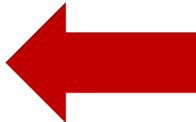

Aanleiding en doel wijziging Wgr

- De Wgr is op 1 juli jl. gewijzigd.
- Doel van de wetwijziging is om de **democratische legitimiteit** van gemeenschappelijke regelingen en de kaderstellende en controlerende rol van raden te versterken.
- Alle regelingen moeten worden gewijzigd voor **1 juli 2024**.
- Sommige bepalingen uit de Wgr treden direct in werking.
  - Bijvoorbeeld de **zienswijzeprocedure** bij wijziging van een GR: raden geven niet alleen toestemming bij wijziging van een collegeregeling, maar kunnen in een eerdere procedure reageren met een zienswijze.
- De wetwijziging verplicht tot nieuwe bepalingen in bestaande GR-en → deel 1v voor de pauze
  - Gegeven door wetgever: wijziging in termijnen P&C-cyclus en zienswijze treffen/toetreden/uittreden wijzigen regeling → **geen keuzemogelijkheden**.
  - Eigen maatwerk: zienswijze raden bij belangrijke besluiten, participatie inwoners en belanghebbenden, gemeenschappelijke adviescommissie, evaluatie en uittreding → **wel keuzemogelijkheden**.

Twee processen die elkaar versterken

- De doelen van de wetswijziging **sluiten aan** bij een aantal van de speerpunten uit het plan van aanpak van de griffiers/ raadsvoorstel
  1. Overlegstructuur GR-en en regionale afstemming
  2. Informatievoorziening GR-en
  3. Samenwerking met GR-en

Waarom een regionale aanpak in Rivierenland?

- Implementatie van de wetswijziging vergt pers per samenwerkingsverband afstemming met de raden, griffiers, colleges en besturen van de samenwerkingsverbanden, gemeentesecretarissen, juristen van samenwerkingsverbanden en gemeenten, regio-coördinatoren, directeuren van de samenwerkingsverbanden.
- Een regionaal proces creëert overzicht en duidelijkheid voor raden en alle andere stakeholders, voorkomt bestuurlijke en administratieve drukte, draagt bij aan eenduidige uitgangspunten bij keuzemogelijkheden binnen de Wgr en zorgt overall proces efficiency.
- Het verenigen van de krachten van de samenwerkingsverbanden in de regio Rivierenland kan zo een voorbeeld zijn voor heel Nederland.
- Uitgangspunten hierbij zijn:
  - Raden goed in positie brengen;
  - Maatwerk waar nodig;
  - Gezamenlijk waar kan;
  - Ieder loopt eigen traject, en op elkaar afgestemd.

Proces gewijzigde Wgr: regionale samenwerking bij implementatie

2. Procesvoorstel voor fasering, planning en governance

22 maart 2023

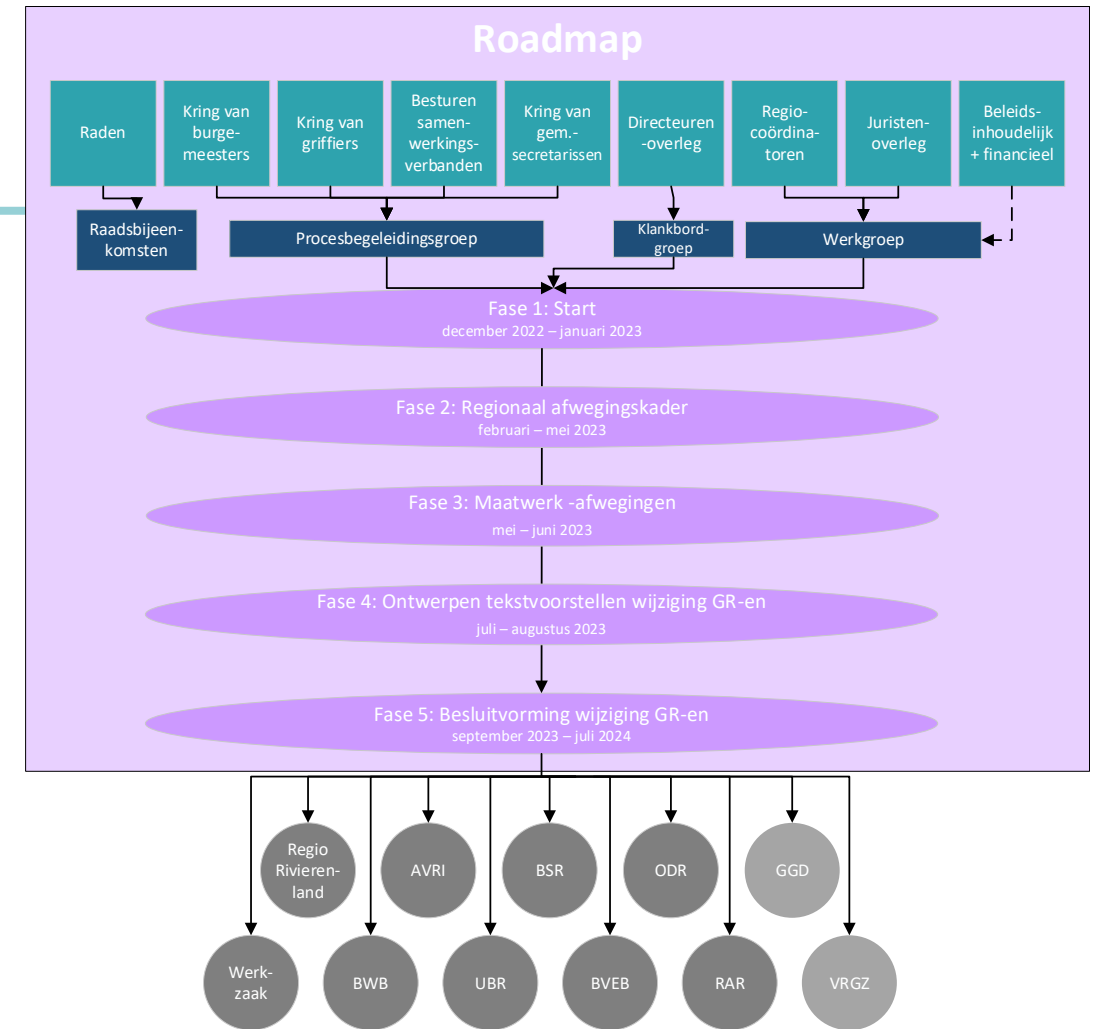
Florian Theissen (PROOF Adviseurs)

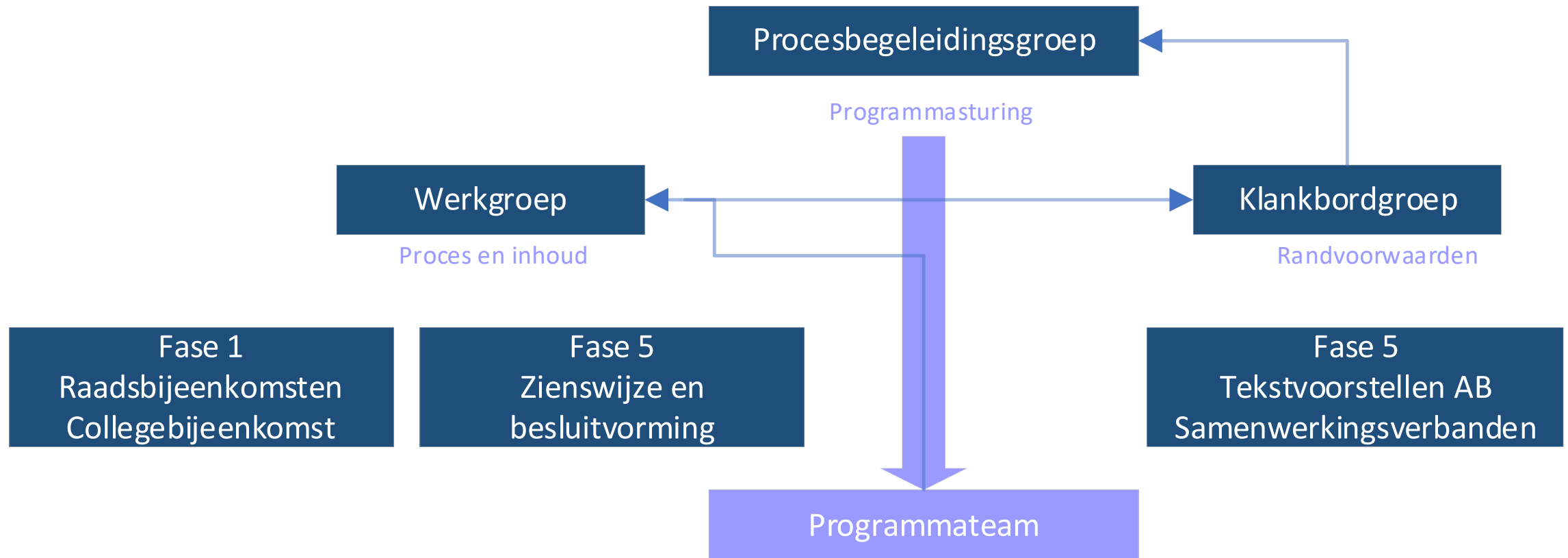

Voorgestelde Aanpak

- Op regionaal niveau:
  - Brede raadsbijeenkomsten
  - Brede collegebijeenkomst
  - Procesbegeleidingsgroep, werkgroep, klankbordgroep
  - Afstemming met niet-regiogemeenten en werkgroep in Rijk van Nijmegen
- Regionaal afwegingskader: voor keuzemogelijkheden binnen de Wgr.
- Gecoördineerd per samenwerkingsverband en zijn deelnemers toepassing van afwegingskader.
- Per GR wijzigingsvoorstel uitwerken.
- Per gemeente besluitvorming rond alle GR-wijzigen coördineren.

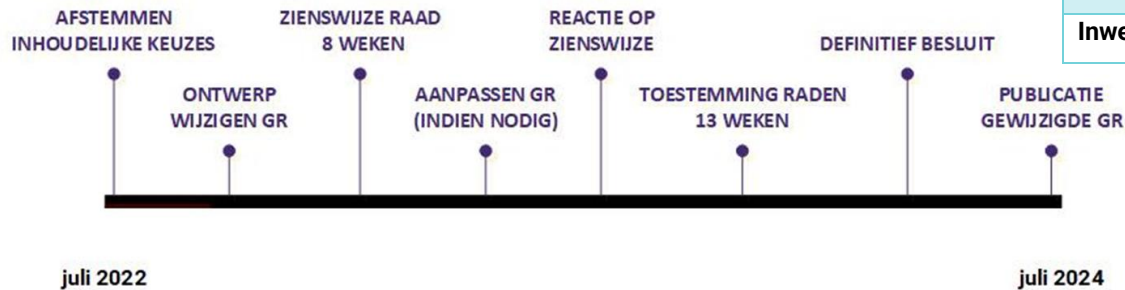
Programma governance

Voorgestelde werkwijze en planning

- Doorlooptijd van november 2022 tot juli 2024.

Wat	Uiterlijke deadline
Bijeenkomsten procesbegeleidingsgroep (+/- 10x)	1 à 2 keer per fase 2023 – 2024
Bijeenkomsten werkgroep (+/- 10x)	1 à 2 keer per fase 2023 – 2024
Bijeenkomsten klankbordgroep (+/- 10x)	1 à 2 keer per fase 2023 - 2024
Raadsbijeenkomsten (2x)	Maart en mei 2023
Collegebijeenkomst	Mei of juni 2023
Vaststelling afwegingskader door procesbegeleidingsgroep	Week 20 2023
Start maatwerktrajecten	Week 20 2023
Vaststelling integrale oplegger door procesbegeleidingsgroep	Week 38 2023
Vaststelling tekstvoorstellen voor besluitvormingsprocedure in gemeenten door algemeen besturen samenwerkingsverbanden	Weken 37-40 2023
Start zienswijze procedure raden	Week 41 2023
Start toestemmingsprocedure raden	Week 12 2024
Besluit colleges wijziging GR	23 juni 2024
Bekendmaking wijziging GR	31 juni 2024
Inwerkingtreding wijziging GR	1 juli 2024

Quick-scan (1)

	AVRI	BVEB	BSR	BWB	GGD	ODR	RR
<i>Algemene informatie</i>							
<i>Type samenwerkingsverband*</i>	OL	BVO	OL	BVO	OL	OL	OL
<i>Type-regeling</i>	Gemengde regeling	College-regeling	Gemengde regeling (colleges, bestuur waterschap, GR AVRI)	College-regeling	College-regeling	Gemengde regeling (gemeente/provincie)	College- of gemengde regeling*
<i>Bevoegdheden</i>	Delegatie	Mandaat	Delegatie	Mandaat	Delegatie/ Mandaat	Mandaat	Delegatie/
<i>Beleidsarm/ beleidsrijk</i>	Beleidsrijk	Beleidsarm	Beleidsarm	Beleidsarm	Beleidsrijk	Beleidsarm	Beleidsrijk

Quick-scan (2)

	AVRI	BVEB	BSR	BWB	GGD	ODR	RR	RAR	UBR	VRGZ	Werkzaam
<i>Gewijzigde/nieuwe instrumenten: keuzes</i>											
Zienswijze over specifieke besluiten van het bestuur	QQQ	QQQ	QQQ	QQQ	QQ	QQQ	QQ	QQQ	QQ	QQ	QQQ
Participatie van inwoners en belanghebbenden	QQQ	QQQ	QQQ	QQQ	QQQ	QQQ	QQQ	QQQ	QQQ	QQQ	QQQ
Actieve informatieplicht door bestuur	QQ	QQ	QQ	QQ	QQ	QQ	QQ	QQ	QQ	QQ	QQ
Gemeenschappelijke adviescommissie*	Q	XX	Q	XX	Q	Q	Q	Q	Q	Q	Q
Evaluatie van de GR	QQQ	QQQ	QQQ	QQQ	QQQ	QQQ	QQQ	QQQ	QQQ	QQQ	QQQ
Voorwaarden en gevolgen van uittreding, waaronder de gevolgen van de rechtspersoon en voor het vermogen van de gemeenten waarvan bestuursorganen deelnemen.	QQ	QQ	QQ	QQ	QQ	QQ	QQ	QQ	QQ	QQ	QQ

Toelichting

 Nieuw artikel: wettelijk verplichte wijziging, die afweging vraagt (zienswijzen bestuursbesluiten, evaluatie, burgerparticipatie, gemeenschappelijke adviescommissie)

 Bestaand(e) artikel(en): vraagt vanwege de wijziging om hernieuwde afweging (uittreding, evaluatie, zienswijzen bestuursbesluiten, actieve informatieplicht)

 Geregeld in de Wgr of is een kleine wijziging zonder afweging GR (zienswijze ontwerp/ wijziging/ uittreding/toetreding, termijnen begrotingscyclus zijn óf helemaal niet opgenomen óf kunnen worden gewijzigd in de GR)

 Wettelijk niet mogelijk te regelen in de GR

 Geregeld in de Wgr en hoeft niet geregeld te worden in de GR

Resultaten

- Alle regelingen zijn voor de gestelde termijn van 1 juli 2024 gewijzigd.
- Alle betrokkenen zijn in gehele proces, inhoudelijk tijdig en goed in positie gebracht.
- Voor alle betrokkenen is duidelijk waarom welke (optionele) keuzes per gemeenschappelijke regeling zijn gemaakt bij het implementeren van de gewijzigde Wgr.
- Er is een strak en helder gecoördineerd proces voor alle betrokkenen doorlopen.
- Voor elke gemeenschappelijke regeling is maatwerk toegepast.
- Vanaf de wijziging is de democratische legitimiteit van de gemeenschappelijke regelingen versterkt. Door de eenduidige regionale afwegingen worden college, raad en bestuur van een regeling beter in positie gebracht en dat draagt bij de uitoefening van hun eigen taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden.